

Co zůstane po nás ? (Ezdráš 3, 1 -13); Kázání v huslenkém kostelíku v Rožnově, 6.7. 2014

Milé sestry, milí bratři, vážení hosté,

I. Veliké zápasy Božího lidu

text, který jsme právě slyšeli, nás přivádí do starého Izraele, do doby, kdy se judští navrátilci z babylónského zajetí rozhodli v Jeruzalémě znovu vybudovat zničený Hospodinův chrám. Když se vraceli, na místě chrámu a města našli jen zrušované trosky a žalostné zbytky vlastního lidu. K obnově se jim nedostávali potřebných prostředků. Zdá se však, že nejhorší přítom nebyl materiální nedostatek. Oni však neměli ani vlastní vzpomínky na to, jak původní chrám přesně vypadal - protože ze zajetí už se většinou vracela druhá generace. Ne ti, kteří byli kdysi vyhnáni, ale spíš jejich děti a vnuci. A ti zase možná už neměli ani víru svých otců a dědů, protože uprostřed světa jí bylo tak snadné pozapomenout...

Ale přestože nic z toho neměli, odvážně - nebo snad na první pohled i bláhově - se pustili do díla obnovy. A díky jejich nesmírnému úsilí, finanční obětavosti, smělym plánům i manuální zručnosti - a hlavně díky Božímu požehnání - se jim dílo podařilo. Základy Hospodinova chrámu byly znovu položeny na místě základů původních. Základy pro místo nového setkávání, nových modliteb a chval - i nových obětí.

V docela podobné situaci jako judští exulanti, byli nejspíš i naši předci ve víře -evangelíci po vydání tolerančního patentu. I oni toho, kromě znovu nabitě (relativní) svobody vyznání, neměli mnoho. Téměř žádné prostředky, zprvu žádné kazatele. A víru? Možná jen chatrnou vzpomínku na víru časů, kdy jí bylo ještě možné svobodně a veřejně vyznávat a ve společenství božího lidu obnovovat každou neděli.

A přesto i oni se odvážili na Boží stavbu. Bez pomoci státu i církevních fondů zakládali první sbory, povolávali kazatele ze Slovenska i celých Uher a jakkoliv to téměř nikde nebylo bez velkých obtíží, přesto i jim se dílo podařilo. Položili základy i našich dnešních sborů.

Tam kde se přece jen neodvážili hned založit samostatný sbor, chtěli mít alespoň svůj kostelík. Jako třeba v Huslenkách, kde se tamním evangelíkům podařilo zbudovat dřevěný kostel, v jehož bezvadné replice nyní spolu slavíme bohoslužby.

Každým rokem se k nim scházíme na svátek Mistra Jan Husa. Ani to není náhoda, chceme si připomínat i jeho odkaz. Jeho myšlenky, které vzala za své i evropská reformace i Janův zápal v zápase o Pravdu. A totiž o Pravdu s velkým P - věrném dosvědčování evangelia Ježíše Krista, pro které neváhal Mistr Jan i svůj život složit.

To jsou tři z mnoha z velkých zápasů Božího lidu. Tři zápasy, které spolu souvisí a jsou propojeny, neboť v nich jde vlastně pořád o stejnou věc. O místo k bohoslužbám, o pravdivé dosvědčování Božího slova a o nalezení ztracené víry. Tyto zápasy také představují odkaz našich předků ve víře. Odkaz, na který můžeme být možná i trochu hrdí, protože přece k tomu zápasu náležíme, hlásíme se k němu. A hlavně můžeme za něj být vděční. Díky zápasům těch, co nás ve víře předešli, totiž můžeme zápasit dnes také my.

II. Co zůstane (zůstane) po nás?

Odkaz našich předků ale nutně vyvolává otázku - **co zůstane po nás?** Co předáme svým dědicům, dalším generacím víry? Co tak skvělého a podstatného, že ještě za deset, za sto nebo dokonce za dva tisíce let si budou naši následovníci říkat: ti evangelíci z východomoravského seniorátu z počátku 21.století - to byli opravdu borci ...

Co zůstane po nás? Nevím, jestli si tu otázku klademe nějak často, anebo se spíš bojíme, že by nás odpověď mohla zahanbit.

Ne, že bychom nedělali nic. My v Huslenkách jsme například před nedávnem natřeli plot a opravili zídku kolem fary. Vy ve Stříteži jste třeba zase opravili kostelní varhany...

Jenže - ruku na srdce - ani opravené varhany, natož pak natřený plot - to přece není žádný Hospodinův chrám. Ani výstavný kamenný kostel, jakou jsou třeba ty ve Stříteži nebo Huslenkách. Ba ani kostel dřevěný, jako je v Rožnově dole, nebo kostelík tady na hoře.

A přitom jsme na tom materiálně daleko lépe, než naši předkové. Není to tedy tak trochu ostuda, že zatímco, s prominutím, po bosých nuzácích z hor zůstávají výstavné chrámy, po nás - materiálně všestranně zabezpečených lidech moderní doby - nezůstává nic, co by sotva po pár letech stálo za zmínku. Nic, co bychom tu mohli zanechat jako svůj hmotný odkaz dalším generacím ...

Co tedy po nás zůstane? Někdy si zodpovězení této otázky ulehčujeme skepsí. To přece nemusíme řešit, jestli zůstane něco po nás, jestli něco předáme těm dalším... Vždyť po nás žádné další generace víry už nepřijdou! A i kdyby nakrásně přišli, stejně si nezaplatí svého kazatele v nových podmínkách samofinancování a vůbec – všechno to bude jiné, pokud vůbec to bude.

III. Ne relikvie, ale křehké ideály

Dříve však, než unáhleně svésíme hlavy a své zápasy vzdáme, zkusme se nejprve vrátit k základu naší víry - totiž k Písmu. Bible hledí na věci poněkud jinak.

Judským navrátilcům z Babylóna se skutečně podařilo v Jeruzalémě Hospodinův chrám obnovit. Ale dřívější nádhera z dob králů už ten obnovený chrám nedosáhl. Mnozí ze starších dokonce plakali, když viděli, jak je skromný.

Až za krále Heroda Velikého se podařilo chrám vystavět do dřívější nádhery, dokonce ji stavebně snad i překonat. Herodes byl totiž možná největším stavitelem v celé Bibli. Jenže Písmo nám tohoto krále nepřipomíná jako velkého stavitele, ale jako vraha dětí... Zdá se, že Bible hodnotí spíše lidské smýšlení, slova a činy, než kameny, budovy a stavby.

Také po Mistru Janu Husovi nám přece nezbyvají jeho ostatky, jeho svatá hranice, nebo snad jeho pravý rodný dům v Husinci, ale právě jeho postily, myšlenky, duchovní dílo, jeho slova, jeho: „*slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, drž pravdu, braň pravdu, až do smrti. Neboť pravda tě vysvobodí od hříchu ...*“

A po našich předcích ve víře, po evangelících prvních let po vydání tolerančního patentu, nám nakonec přece nezůstal dřevěný kostelík na místě dnešního huslenského hřbitova, neboť ten byl zbořen a opět nově vystavěn na tomto místě.

Ale zbyl nám odkaz jejich zápasu o znovunabytí ztracené víry....

A jako památku Ježíš Krista přece nemáme jeho kříž, plátno, nebo snad svatý grál, ale svatou večeři Páně a zvěst evangelia, že smrt je porážena a člověk jest vykoupen.

Ve víře totiž - jak se zdá -nezůstává nakonec to, co se dá ohmatat, do čeho se dá tesat nebo sochat, ale spíš to, co se na první pohled či poslech může zdá být neuchopitelné, či přinejmenším křehké.

Nezůstávají nám relikvie, ale tradice, řády, slova, programy, artikuly, nápady, ideály a vyznání. To je ostatně také to jediné, co můžeme předat dál, to, co může zůstat i po nás.

Třeba právě to naše dnešní společenství, společenství nás zde, při těchto bohoslužbách. Ano, na první pohled je velice křehké. V tomto složení zde sedíme jistě poprvé a jistě naposledy. Vždyť sotva bohoslužby skončí, rozptýlíme se po muzeu, sotva dojede autobus do Huslenek, zmizíme v hospodě nebo ke svým rodinám.

Ale příští rok – dále Pán – můžeme to bohoslužebné společenství vytvořit zase znova. Vlastně to samé společenství, třebaže vždy tvořené trochu jinými lidmi, ale stejné v tom, že se zde opět sejdem k Boží chvále.

IV. Co zůstává pro dnešek i věčnost

Když se ještě jednou vrátím k Husovi. Z učení Mistra Jana a jeho následovníků nám až podnes zůstaly čtyři artikuly - čtyři programové body. První z nich - svobodné kázání slova Božího, nám zůstává až podnes, byť to není (a možná brzy zase nebude) vůbec samozřejmé a je to důvod k hluboké vděčnosti. Třetí artikul -konec světského panování církví, konec hromadění jejich majetku - i to myslím platí, navzdory všemu, z čeho jsou církve v souvislosti z restitucemi obviňovány. Čtvrtý artikul - spravedlivé postihování zjevných hříchů bez ohledu na původ a postavení člověka - to myslím zůstává jako naděje (nebo obava) až do chvíle, než přijde Boží království v plnosti.

Ale druhý z husitských artikulů - vysluhování večeře Páně pod obojím způsobem, to se myslím v naší církvi daří naplňovat bez zbytku. I dnes, i tuto neděli jsme opět zváni ke stolu Kristovu, aby v nás zůstal nejenom chléb a víno, jako připomínka jeho oběti, ale především Boží láska a pokoj v našich srdcích. Nejen pro tuto chvíli, ale již pro věčnost.

Modlitba: Pane Ježíši Kriste, dej ať v nás nakonec zůstává jen to dobré - pravda tvého slova v naší mysli i tvůj a pokoj a tvá láska v našich srdcích. Dej ať to samé zůstává zde i po nás - ke tvé slávě, k užitku druhým a našemu spasení. Amen